

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Одеський національний економічний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Полтавська державна аграрна академія
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавської державної аграрної академії

***VII Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

***присвячена 100-річчю з часу заснування Полтавської державної
аграрної академії***

**29 жовтня 2020 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова Ради молодих вчених Полтавської державної аграрної академії.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених присвяченої 100-річчю з часу заснування Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 29 жовтня 2020 року). Полтава, 2020. 178 с.

У збірнику надруковані матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти і молодих вчених закладів вищої освіти.

розробка заходів з управління дебіторською заборгованістю в цілому по підприємству; сьомий блок – використання сучасних форм рефінансування дебіторської заборгованості; восьмий блок – моніторинг та контроль дебіторської заборгованості; дев'ятий блок – оцінювання ефективності управління дебіторською заборгованістю; десятий блок – інформаційне забезпечення системи управління дебіторською заборгованістю.

На дебіторську заборгованість впливають як внутрішні, так і зовнішні фактори. До внутрішніх чинників, що визначають кредитну політику, вчені відносять: професійну підготовленість, кваліфікацію та досвід персоналу; цінову політику; клієнтуру суб'єкта господарювання.

До основних зовнішніх факторів під час розроблення управлінських рішень треба віднести стан розрахунків у країні, ефективність грошово-кредитної політики центрального банку та комерційних банків, фондів, фінансові ринки, рівень інфляції, види продукції та послуг, стан сегментів товарного ринку, фінансову стабільність і підтримку бізнесу тощо.

Для керування боргами дебіторів підприємство має сформувавши кредитну політику, що дає змогу максимально ефективно використовувати дебіторську заборгованість як інструмент збільшення продаж, і комплекс заходів, які спрямовані на зниження ризику виникнення простроченої або безнадійної боргів дебіторів [2].

Література:

1. Марусяк Н. Л. Дебіторська та кредиторська заборгованість як основні фінансові регулятори кругообігу оборотного капіталу суб'єкта господарювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 7. С. 90–95.

2. Швидка А. Є. Формування політики управління дебіторською заборгованістю. *Актуальні аспекти розвитку економічних процесів в Україні* : зб. наук. праць студ. наук.-практ. конф. [за підсумками науково-дослідної роботи студентів за 2019 рік] : у 2 т. (Дніпро, 17 берез. 2020 р.). Дніпро, 2020. № 15. С. 171–173.

**Вероніка Кучер, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Світлана Власюк, к.е.н., доцент
Уманський національний університет садівництва**

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Протягом останніх років господарюючі суб'єкти, у тому числі й страхові компанії, за умов конкурентного середовища, що формується, мають не тільки концентрувати увагу на внутрішньому стані справ, але й розробляти довгострокову стратегію, яка дала б змогу їм встигати за змінами, що відбуваються. Саме тому, функціонування страхової компанії в умовах певного

економічного середовища (страхового ринку) наразі є одним з актуальних питань.

Варто зазначити, що при стратегічному менеджменті оцінюється сучасний стан страхової компанії, на аналізі майбутніх показників. Цей аналіз дає можливість прогнозувати майбутні показники компанії, а також сприяє здатності своєчасно реагувати на зміни в зовнішньому середовищі для досягнення запланованих цілей діяльності страховика [1].

Алгоритм складання стратегічних планів страхової компанії містить: дослідження зовнішнього і внутрішнього середовища страхової компанії; розробку прогнозів розвитку ринку страхування; врахування тенденції та розвиток страхового ринку у цілому; аналіз конкурентів; аналіз сильних і слабких сторін компанії; дослідження конкурентних переваг і компетенцій тощо.

На сьогодні є одними з найбільш ефективних у процесі розвитку та удосконалення як безпосередньо самих продуктів, так і ефективності функціонування страхової організації є метод бенчмаркінгу. Тому адаптація даного методу на практиці в Україні буде значним поштовхом для розвитку сфери страхування загалом та дасть змогу покращити процес розвитку і удосконалення самого продукту і пришвидшити ріст страхової організації як у кількісному, так і якісному вимірі [2].

Європейський кодекс поведінки при бенчмаркінгу є рекомендаційним документом, основних принципів якого дотримуються успішні європейські компанії, що проводять бенчмаркінгові дослідження.

Важливим аспектом стратегічного менеджменту страхування виступає інвестиційна діяльність страховика. У країнах з розвинутою ринковою економікою і твердою конкуренцією страхові компанії не ставлять собі за мету одержати великі прибутки від страхової діяльності. Основне завдання страхових компаній полягає в максимальному збільшенні страхувальників, і як наслідок зібраних страхових премій з метою інвестування. У цьому плані страхова компанія є учасником інвестиційного процесу і змушена знати усі тонкощі його ринку. Тобто, головне завдання для страховиків – збільшення кількості страхувальників і використати зібрану страхову премію для інвестиційної діяльності [3].

Отже, для реалізації стратегічного менеджменту страхової компанії, визначеної різними рівнями управління, необхідні послідовні дії засновників та менеджменту, які здійснюються в рамках даної організаційно-правової структури. Застосування страховими компаніями вищевикладених принципів і методів дозволить використовувати прогресивний зарубіжний досвід для вдосконалення їх діяльності.

Література:

1. Засоби стратегічного менеджменту страховика.
URL://forinsurer.com/public/02/12/18/.

2. Соціальне страхування : підруч. / за ред. О. П. Кириленкота В. С. Толуб'яка. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2016. 516 с.

3. Буряк П. Ю., Лондар С. Л. Вплив зміни податкової ставки на доходи бюджету. *Фінанси України*. 2010. № 1. С. 41–44.

**Олександра Кучер, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Павло Коломієць, к.ю.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія**

ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Визначення поняття податкової системи України наведено в п. 6.3 ст. 6 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) [1], в якому законодавець, стосовно податків і зборів, використовує неозначену форму дієслова – справляються.

Тобто, відповідно до згаданого вище визначення, податки і збори в Україні справляються в установленому порядку. Постає питання, – ким саме справляється ця сукупність податків і зборів? І що взагалі означає слово «справляється»? Чи знайдемо ми відповіді на ці питання в положеннях ПКУ?

Першу відповідь знаходимо в положеннях пунктів 6.1 і 6.2 статті 6 ПКУ, в яких законодавець наводить визначення понять податку та збору і в яких законодавчо закріплено, що і податок і збір, відповідно до їх визначень, справляються саме з платників податків і зборів. Постає питання, – норми особливої частини ПКУ, що закріплюють порядки справляння окремих податків (розділ III. Податок на прибуток підприємств; розділ IV. Податок на доходи фізичних осіб; розділ V. Податок на додану вартість; розділ VI. Акцизний податок; розділ VIII. Екологічний податок; розділ IX. Рентна плата; розділ XII. Податок на майно; розділ XIV. Спеціальні податкові режими) написані для платника податку, який, виконуючи свій податковий обов'язок, самостійно і добровільно вираховує суму податку, та своєчасно сплачує його до бюджету, чи вони створені для певного суб'єкта цих відносин, який примусово, завжди, на постійній основі справляє ці податки з платника податків?

Розглянемо, як приклади, чотири підпункти ПКУ в яких законодавець на свій розсуд використовує термін «справляти»: 14.1.57. *екологічний податок – ... справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря...*; 14.1.72. *земельний податок – справляється з власників земельних ділянок*; 212.1.14. *Особа – власник ввезеного на митну територію України вантажного транспортного засобу, що переобладнується у легковий автомобіль, з якого справляється акцизний податок. А тут, взагалі, спробуй відгадай – акцизний податок справляється з власника чи з автомобіля?;* 215.3. *Акцизний податок справляється з таких підакцизних товарів: 215.3.1. спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво [1].*

Пунктом 1.1. статті 1 ПКУ встановлено: «ПКУ регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, ...». Далі, у нормах пункту 5.1 статті 5 ПКУ, законодавець наголошує про наступне: «Поняття,

З М І С Т

<i>Вікторія Антипенко, здобувач вищої освіти СВО Магістр Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара ОЦІНКА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПІДСТАВІ ПРИЙОМУ «РОЗРАХУНОК КОЕФІЦІЄНТА КАПІТАЛІЗАЦІЇ».....</i>	<i>3</i>
<i>Конон Багрій, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету ВПЛИВ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ .....</i>	<i>5</i>
<i>Леся Барабаш, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманський національний університет садівництва НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.</i>	<i>7</i>
<i>Вікторія Бардакова, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Тетяна Лашко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр Полтавська державна аграрна академія СУЧАСНА ПРАКТИКА ТА ПРАГМАТИКА НОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ .....</i>	<i>9</i>
<i>Олександр Безкровний, к.е.н., доцент; Богдана Одновол, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Тетяна Лашко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр Полтавська державна аграрна академія РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ СТАВОК ПРИБУТКОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ ГРОМАДЯН.....</i>	<i>11</i>
<i>Світлана Безпалько, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Алла Рудич, к.е.н., доцент Полтавська державна аграрна академія ОСОБЛИВОСТІ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА .....</i>	<i>14</i>
<i>Ірина Борисова, к.е.н., доцент Полтавська державна аграрна академія МЕТОДИ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ.....</i>	<i>16</i>

- Руслана Капленко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Людмила Капаєва, к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія
ПОКАЗНИКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..... 82*
- Наталія Кіріченко, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії;
Олена Мельник, здобувач вищої освіти СВО Магістр
Полтавська державна аграрна академія
БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ 84*
- Андрій Коваль, здобувач вищої освіти СВО Магістр
Полтавська державна аграрна академія
ОЦІНКА СИСТЕМИ АУДИТУ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ..... 86*
- Ольга Кубецька, к.е.н., доцент
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ;
Тетяна Остапенко, к.е.н., доцент
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ 87*
- Вероніка Кучер, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Світлана Власюк, к.е.н., доцент
Уманський національний університет садівництва
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 88*
- Олександра Кучер, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Павло Коломієць, к.ю.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія
ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ 90*
- Іван Лисокобилка, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Яна Дроботя, к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія
БАНКІНГ У МЕСЕНДЖЕРАХ..... 92*

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Матеріали

VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики» присвяченої 100-річчю з часу заснування Полтавської державної аграрної академії
29 жовтня 2020 р.

Затверджено до друку
Вченою радою факультету обліку та фінансів
Полтавської державної аграрної академії
(протокол № 4 від 23 листопада 2020 р.)

*Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.
Відповідальність за оформлення списку використаних джерел несуть автори.*